

ПАМ'ЯТАЙМО МИНУЛЕ
200-річчя
НЕЗАЛЕЖНОСТІ ЗСА
100-річчя
АМЕРИКАНСЬКОЇ УКРАЇНИ
— ВУДИМО МАЙБУТНЄ

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

Редкація і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N.J. 07303
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Нью-Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Нью-Йорку (212) 227-5250
(212) 227-5251

РІК LXXXIII. Ч. 63. TWO SECTIONS (SECTION 1) ЦЕНТІВ 25 CENTS ДЖЕРЗІ СІТІ І НЬЮ-ЙОРК. СУБОТА, 3-ГО КВІТНЯ (APRIL) 1976 No. 63. VOL. LXXXIII.

„ТІЛЬКИ У ВІЛЬНІЙ І НЕЗАЛЕЖНІЙ ДЕРЖАВІ МОЖЕ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОД ВІЛЬНО РОЗВИВАТИСЯ” — ЗАЯВИВ ЛЕОНІД ПЛЮЩ У КОНГРЕСІ ЗСА

ВИБАЧИВСЯ ЗА ПОМИЛКУ В СПРАВІ РОЗЕНБЕРГІВ

Вашингтон, Д. К. — Леонід Плющ, виступаючи тут у вівторок, 30-го березня, перед Конгресовою підкомісією в справах міжнародних організацій, заявив за виходом України із Союзу, бо „тільки у вільній, незалежній державі може український народ розвивати свою культуру і своє творче життя”, згідно з повідомленням Комітету Оборони Валентина Мороза у Вашингтоні.

Візнаючи у вчорній заповненій залі Конгресу, Леонід Плющ різноманітні прохання до цілого Конгресу ЗСА підтримати вже оголошену резолюцію в обіробі Валентина Мороза та робити всі можливі заходи для звільнення цього ув'язненого українського історика і уможливити йому прийняти запрошення Гарвардського університету на пост викладача історії України.

У своїй заздалегідь приготуваній заяві, Л. Плющ подякував комісії за запрошення з'ясувати в справі порушення людських прав в СССР, підкреслюючи, що йому відомо, що „ваш уряд старався допомогти пересліду-

ваним у їхній боротьбі за рівноправність” і він сподівається, що „Америка зробить ще багато більше в боротьбі за мир, демократію і гуманність в цілому світі”.

Л. Плющ заявив, що він є „неомарксистом” і вірить „у владу робітників, селян і працюючої інтелігенції. Але правляча партія в СССР відбрала владу від працюючої класи і встановила нову визискувальну систему, гіршу за традиційний капіталізм”.

Описуючи український національний рух спротиву в Україні, Л. Плющ сказав, що влада старалася приліпити цьому рухові ярлик „фашизму”, але йому незрозуміло, щоб в цьому русі брали участь „шовіністи”.

„Насправді правдиві шовіністи — це режимники, які хоч і називають себе „інтернаціоналістами” ведуть антисемітську, антиукраїнську, антикитайську і антиамериканську пропаганду”, сказав Л. Плющ. Хоч у нього великі надії на договір в Гельсінкі, Л. Плющ відкидає на стару українську пословицю, що сама сова не закриє замуровану людину. Со-

ветський уряд відомий із своїх обіцянок на словах, а насправді не додержується підписаних пактів і договорів. Тому Л. Плющ вважає, що запропонований конгресом Миллсент Фенвік законопроект про встановлення спеціальної комісії для слідування за порушеннями людських прав в СССР, допоможе частинно в цьому, щоб „слова стали дійсністю”.

Після вступної заяви, Л. Плющ відповів на понад дві години на запити членів комісії, розповідаючи про жахливі обставини в союзах „психушках” та концтаборах, вказуючи на переслідування і знущання над такими політв'язнями як д-р Микола Плахотнюк, Іван

Леонід Плющ

Татьяна Плющ

Світличний, Валентин Мороз, Олександр Фельдман і Семіон Глузман. Його дружина Татьяна, розповідаючи про свою долю жінки політв'язня і її заходи за звільнення свого чоловіка, вказала на важливість відвідин представників американського уряду і Конгресу до СССР. Як приклад, вона поділяла відвідини конгресмена Кристофера Дадда минулого року, який навіть був заштовханий до її помешкання в Києві.

Відповідаючи на запит про детант, Л. Плющ сказав, що хоч він і не політик, то вважає, що детант не повинен бути одностороннім і що Захід повинен примусити

Світличний, Валентин Мороз, Олександр Фельдман і Семіон Глузман. Його дружина Татьяна, розповідаючи про свою долю жінки політв'язня і її заходи за звільнення свого чоловіка, вказала на важливість відвідин представників американського уряду і Конгресу до СССР. Як приклад, вона поділяла відвідини конгресмена Кристофера Дадда минулого року, який навіть був заштовханий до її помешкання в Києві.

Відповідаючи на запит про детант, Л. Плющ сказав, що хоч він і не політик, то вважає, що детант не повинен бути одностороннім і що Захід повинен примусити

В СССР існує понад 1.000 концтаборів

Мекен. — Китайська пресою „Сінгуа”, як також „Лекін Рев’ю” і інші китайські інформаційні середки, опублікували обширні зведення про союські концтабори, які китайці називають „засобом соціалістичного поневолення великоросійського шовінізму в СССР”. В минулому, — говориться в інформації, — колишні політв'язні подавали, що в СССР існує 250 концтаборів, за іншими джерелами з їх більше як 1.000 і у них перебуває понад мільйон політичних в'язнів. Китайці політичними в'язнями називають не тільки осіб, які були засуджені за „анти-союські діяльність, агітацію і пропаганду”, але також всіх невдоволенних союською системою. Нові ціри, — інформую „Сінгуа”, — загрожують кожному, хто заступає відмінні думки, критикує такий чи інший „указ” чи зарядження уряду; їх всіх засилають до концтаборів, або до психіатричних закладів”. Особливо гостро переслідування в СССР, — каже „Сінгуа”, — зазнають поневолені неросійські народи. Борці за права своїх народів засилаються на довгі роки, а то й десятиліття до найтяжчих концтаборів і в „зінці”. Китайські джерела також інформують про катування в'язнів і знущання над людяною людодопідібних

створінь, що носять форму союського КГБ. Іх за будучу провину кидують до вогняних і зимних ізоляторів, заковують у кайдани і поштовгають до несприятливих умов. Стоїть мас право розібрати в'язня до гола, навіть при температурі 30-40 нижче нуля. За застрелених в'язнів, — стверджує внаслідок тріщини і плазної відпустки, „Союський науковець”, — відмічує в кінці „Сінгуа”, — влаштували на острові Врангеля „дослідну станцію”, де переводять в'язнів різні експерименти на взірці націоналістичних”.

В заклопотаній китайській пресової агенції наводять багато вісток про неспокій і заворушення в концтаборах, особливо в січні 1973 р. в Мордовії і серпні 1974 р. У цих двох випадках військові загони КГБ, вчинили безпощадну „м'ясорубку”, винищивши біля 6.000 в'язнів, які загинули від куль скорострільної чи під гусеницями танків.

Західна преса відмітила, що китайська інформаційна служба, а головним журналом „Пекін Рев’ю”, містить тепер дуже багато матеріалу про різні ділянки життя в Союському Союзі, розкриваючи при тому злочини союських терористів над мирним населенням і політичними в'язнями, головним з-посеред поневоленних Москвою народів.

Відносини Бонн-Москва погіршуються

Бонн, Німеччина. — Західно-німецький міністер економіки Ганс Фрідріхс, повернувшись недавно з чергової наради в Москві, повідомив канцлера Гельмута Шмідта й інших членів кабінету — німецького уряду, що трирічні переговори, які напередміну відбувалися в Москві і Бонні, остаточно перервалися і що Західна Німеччина закинула попередній замір побудувати на території Союського Союзу фабрику для продукції автомобільних акторів вартістю 600 мільйонів доларів. Фрідріхс при тому відмітив, що остаточно зірвання переговорів між о-

бидомою країнами треба прийняти частинно політичним відносинам, які в 1975 році значно погіршилися. У справі будови цієї величезної фабрики іздій, як відомо, до Москви і перерва розмови з Леонідом Брежнєвим сам канцлер Гельмут Шмідт і в тому часі були всі надії, що така будова розпочнеться вже на початку 1975 р. Речник західно-німецького уряду, Кляус Беллінг, заявив кореспондентам, що в теперішній ситуації ледь чи діжде до раніше запланованої візиту Леоніда Брежнєва в Німеччину, яка мала відбутися літо 1976 року.

ПРЕДСТАВНИК ЗСА В ОН КРИТИКУЄ „ТРЕТІЙ СВІТ” ЗА ЛЮДСЬКІ ПРАВА

Об'єднані Нації, Н. Й. — Леонард Гармент, представник ЗСА в Комісії людських прав при Об'єднаних Націях, у вівторок, 1-го квітня, навідувався країни „третього світу” за їхній підхід до людських прав на форумі ООН, закидаючи, що ці економічно недоврозвинені країни, у співпраці з комуністичним блоком, „надають намордники” державам Заходу, коли вони протестують проти порушення цих прав і додає, що „третій світ” і комуністичні країни змінюють резолюції ООН, щоб „узаконити” переслідування власними урядами.

Називаючи свою промову „конспірацією більшови” Гармент заявив, що засідання Комісії людських прав дуже часто є „чистим посміховищем”, бо ця Комісія, в якій домінують країни „третього світу” та комуністичного блоку, відкидає пропозиції держав вільного світу розглядати питання людських прав у таких державах, як наприклад, Уганда, Екваторіальна Гвінея тощо, а завжди висуває оскарження проти Ізраїля, Південно-Африканської Республіки, Чиле тощо, тобто проти антикомуністичних країн. Такий підхід до питання людських прав Гармент назвав „селективною моральністю”.

Леонард Гармент закінчив Комісії людських прав, що вона протягом 10 років розглядала резолюцію в справі свободи релігії, а тоді додала такі „поправки”, що ця резолюція уряди можуть використовувати як претекст для обмеження релігійної свободи.

Коментатори твердять, що промова і аргументи своєю суттю та тоном нагадували виступи колишнього амбасадора ЗСА до ООН, деніса Монігана. Леонард Гармент, наприклад, не побоявся відкрито навідувати Індію, Югославію, Ірак і Єгипет за порушення людських прав і за брак дійсної демократії. Він також заявив, що на всіх міжнародних засіданнях „третій світ” і комуністичні країни „створять антизахідну конспірацію”. Комуністичний блок, під проводом СССР, виготовляє стратегію, але „брудну роботу”, тобто безпосередній напад на Захід, передає в руки таких країн „третього світу”, як Танзанія, Індія, Куба, Югославія тощо. Гармент одверто заявив, що комуністичні країни та економічно недоврозвинені держави атакують вільний світ, бо хочуть відвернути увагу від факту, що в них самих не існують демократичні права, яких ці диктаторські режими дуже бояться.

Леонард Гармент закінчив Комісії людських прав, що вона протягом 10 років розглядала резолюцію в справі свободи релігії, а тоді додала такі „поправки”, що ця резолюція уряди можуть використовувати як претекст для обмеження релігійної свободи.

ЛІДЕР АНГІЙСЬКОЇ ОПОЗИЦІЇ ПЕРЕСТЕРІГАЄ ПЕРЕД ЧЕРВОНОЮ ЗАГРОЗОЮ

Лондон, Англія. — Лондонський „Таймс” інформуює, що лідер англійської Консервативної партії, яка тепер є в опозиції до уряду, пані Тачер, виступила в Парламенті з гострою критикою проти заповідної урядом бюджету на оборону країни. Тачер перестерегла англійський наряд перед комуністичною загрозою, кажучи, що теперішній уряд Англії не хоче бачити посилення зброї в комуністичних країнах, і обманом власне населення, що, мовляв, Англія не є загрожена з-зовні. „Соціалісти думають”, — заявила пані Тачер, — що краще вкладати мільйони фунтів в дефіцитні фабрики, як втратити дивізіон боєвих літаків чи сотню морських підлодок. Завданням консервативістів, — сказала Тачер, — є збудження британського суспільства з цього „благосудного сну”, який відбувається при акомпаньяменті союської пропаганди. Вона оскаржила уряд, що він

послаблює оборонні спроможності Британії, а тим самим послаблює оборону Заходу тоді, коли союська мілітарна потуга зростає в силі, а експансивні пляни московських комуністів стають чораз сильніші.

Промова пані Тачер була скерована не тільки проти уряду, але також, і то в першу чергу, проти Москви і її загарабницької політики. Тачер пригадала, що країни так званого Варшавського Пакту перевищують збройні сили НАТО на приблизно 150.000 воїнів, 10.000 танків і 2.600 літаків, а союська воєнна флота загрожуює не лише нафтовим свердловинам на Північному морі, але також усім морським комунікаційним шляхам. „Якщо нічого не навчимося з подій в Португалії і союської агресії в Англії, то це означатиме, що ми з покоркою і без спротиву підписуємо вирок смерті власному народові” — закінчила свій виступ пані Тачер.

Українці в Апопці на Флориді відзначатимуть 200-річчя ЗСА і 100-річчя Українського Поселення

Апопка, Флориди (С.К.) — У великому дводенному Фестивалі, який відбувається тут з нагоди 200-річчя Американської Незалежності в дні 10 і 11-го квітня ц. р. у годинах від 9 раню до 7 вечором в суботі і 1-7 в неділю, братиме участь також українська група, яка була офіційно запрошена організаторами фестивалю і мистецькою виставки та виставки квітів. Треба пригадати, що місцевість Апопка є відомою у цілому світі з планканих дошматків квітів і в часі таких фестивалів ціле місто потонувало в квітах. Влаштуванням мистецьких виставок займаються об'єднання мистців, поодинокі мистці і мистецькі школи. Українська група намагається стягнути на цей

фестиваль і мистецьку виставку якнайкращі свої сили і експонати, щоб гідно презентувати українську культуру перед нашим американськими приятелями, відзначаючи при тому не тільки 200-ту річницю Американської Революції, але також 100-річчя українського поселення в цій країні. Підготовою цих святкувань активно займається Товариство ім. Тараса Шевченка — 380 Відділ Українського Народного Союзу та інші товариства. Фестиваль відбуватиметься з 1-ї вулиці і Парк евеню і організатори надіються, що у ньому візьмуть участь усі українці з Апопки і доколишніх місцевостей.

ЗСА знову протестують проти нападування дипломатів в СССР

Москва. — У четвер, 1-го квітня, уряд ЗСА знову протестує проти дальшого нападування американських дипломатів союськими „робітниками” і „громадянами”. Безпосередньою спонуканою до цього протесту було те, що в середу, 31-го березня, „невідома особа” потелефонувала до американського консулату в Ленінграді, заявляючи, що там підкладено бомбу. Консулат був евакуйований, але жадної бомби не знайдено.

У цьому третьому з черги протестів уряд ЗСА заявив, що нападування та погрози проти американських дипломатів мають вигляд „зорованого кампанії” та відмітив, що протягом минулих двох тижнів „невідомі союські громадяни та робітники” також два рази телефонували до амбасди ЗСА в Москві, інформуючи, що і там підкладено бом-

би. Амбасда також була евакуйована, але знову не знайдено жадних бомб. Крім того, протягом минулого тижня було коло 70 телефонічних погроз, багато з них серед ночі, до приватних помешкань американських дипломатів, під час яких союські „робітники” і „громадяни” погрожували, що понизять автомобілі американців, застрілять когось із персоналу амбасди, або заподіють шкоду дітям американських дипломатів. Ці погрози, згідно із заявами тих союських „громадян” і „робітників”, були відплатою за нападування союських урядовців жидівськими екстремістами в Нью-Йорку. В одному протесті до союського міністерства закордонних справ амбасда ЗСА заявила, що нападування американських дипломатів в Москві є напевно „офіційно санкціоноване” союськими властями.

Перед самостійною виставкою Люба Мазяр

Люба Мазяр одна з тих молодих мисткинь, з іменами яких зустрічаємося тепер щораз частіше на сторінках преси, у каталогах виставок, а теж з ілюстраціями чи графіками у журналах, виданнях, афішах.

2-го квітня відкрито першу самостійну виставку у Філадельфії. Досі від 1973 року брала вона участь у 8-ох збірних виставках. На останній в Пастовому Домі у Нью-Йорку можна було побачити деякі з тих картин, які вона, напевно, покаже теж у Філадельфії. Цікаво, що ця молода дівчина, яка родилася у Венеселі, далеко від Ватиканщини, зуміла надати своїм картинам так виразно український характер. Теми, які залюбки повторює, зв'язані з творами Тараса Шевченка, Лесі Українки чи Ольги Кобилянської. При тому це не ілюстрації у дослівному зна-

чення цього слова. Це видимо малюнки, створені під враженням прочитаного, при тому не реалістичні, а стилізовані, іконоподібні, так би мовити.

Розмова з Любою Мазяр потверджує це. Вона же бо розказує що твори тих письменників особливо їй близькі, зрозумілі і вони не тільки її зворушують, вони викликають уяву, візію, яку вона потім старалася перенести на свої олійні картини. А звідкіль у неї цей іконоподібний стиль?

Люба розказує, як вона будучи активною пластункою обсервувала як на Іст Четверті будують каліцтво і їй дуже хотілося намалювати ці каліцтва патронів Пласти св. Юрія. Для того вона почала студіювати ікон. Це одна струя впливів. А друга це малюнки Галини Мазепи. Треба всетаки підкреслити, що можна тут го-

(Закінчення на стор. 3-й)

УКРАЇНСЬКА ХРОНІКА

КОНЦЕРТ УЧНІВ УМІ В НЬЮ-ЙОРКУ

Нью-Йорк. — Український Музичний Інститут Америки інформуює, що в неділю, 11-го квітня ц. р. о год 4-й по полудні тут у приміщенні Українського Інституту, 2 Схід 79-та вулиця, відбудеться концерт учнів Відділів УМІ Нью-Йорку, Ньюарку, Ірвінгтону, Філадельфії, Честеру і Балтимору клас фортепіано — М. Вайлової Т. Богданської, Л. Грабової, Д. Каранович, Г. Клім, М. Манджич, Г. Мірошищенко, Ю. Оранського, Л. Стругацького і клас скрипки — Р. Венке і А. Жилавої.

ФІЛЬМ „МОЛОДОЇ ДУМКИ” В НЬЮ-ЙОРКУ

Нью-Йорк, Нью-Дж. — За старанням пані Зірки Вороник тут 26-го березня ц. р. засновано Фільм Молодої Думки. На першу пробу прибуло 25 дітей у віці від 7-14 років з Ньюарку, Ірвінгтону і дальших околиць. Пробні відбудуться кожної п'ятниці о год. 7-й вечора в залі церкви св. Івана Хрестителя. Директором фільму є проф. Роман Левітський, а аккомпаніатором пані Зірка Вороник.

Д-Р В. КЛИМАШ ДОПОВІДАВ У ВІННІПЕЗІ

Вінніпег (Д.С.) В черзі щорічних „академічних виступів” Департаменту Славянських Мистецтв університету відбувся дня

ПОЧАЛАСЯ БУДОВА ЦЕРКВИ СВ. ЮРА

Нью-Йорк. — Отець ігумен д-р Володимир Гавліч, ЧС.ВВ. повідомив, що в п'ятницю, 2-го квітня, ц. р. вже розпочали будову нової церкви св. Юра в Нью-Йорку. Він також поінформовав, що протягом березня вплинуло на будівельний фонд церкви чергових 103.000 доларів.

ПЛЕНАРНА НАУКОВА КОНФЕРЕНЦІЯ УВАН

Нью-Йорк. — Українська Вільна Академія Наук у ЗСА відбуде тут в суботу, 10-го квітня ц. р. о год. 3-й по полудні у власному будинку при 206 Вест 100 вулиці, пленарну конференцію, на якій проф. д-р О. Припак, директор Українського Наукового Інституту Гарвардського університету, виступить з доповіддю на тему: „Пролегомена до української інтелектуальної історії XIX століття”. Конференцію відкрис проф. д-р В. Омеляченко, науковий секретар УВАН

Померла Ярослава Зарицька

З Брукліну інформують, що в четвер, 1-го квітня ц. р. померла, після довгої тяжкої хвороби, бл. п. мтр Ярослава Зарицька, дружина доктор Мирона Зарицького, відомого українського лікаря, рідна сестра покійної Ірини Павлюк-Зарицької, дочка кол. посла Івана Мазука з Тернопілля. Покійна була активною суспільно-громад-

ською діячкою в Україні і на еміграції, а в останньому сповнала обов'язки адміністратора цілоденної католицької школи при церкві св. Духа в Брукліні, як також була активним членом управління УККА і СУА, а від років займалася Школою Українознавства і живо цікавилася мистецьким життям громади.

СВОБОДА

UKRAINIAN NEWS PUBLISHED DAILY EXCEPT SUNDAYS, MONDAYS & HOLIDAYS (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. 30 Montgomery St., Jersey City, N.J. 07303.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1978.

Передплата: на рік — \$30.00, на пів року — \$16.00, на 3 місяці — \$9.00. Для членів УНС союзу 65 м.с. За кожну зміну адреси — 25 м.с. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Шкідливі екстремі

Україні у вільному світі, зокрема великі українські громади в Америці і Канаді, живуть соціально, економічно і духовно — наскільки це може бути поза оточуючим життям, роблять і говорять, що хочуть, іздають, де хочуть, моляться де і як хочуть і — як це свого часу дотепно висловився покійний вже ред. Софронів — Левіцький — єдине, що їм бракує, це те, що їх хтось бодай час-від-часу "перетріпав". Очевидно, що в таких обставинах повної волі, ми часто перекошуємо, забуваємо, або легковажимо всілякі зарозі і неозеки, що чигають на нас, як наші власні, внутрішні, так і зовнішні, що їх нам приготував і створює наш рафінований ворог.

Державні народи мають окремі державні установи з виключним завданням захищати нарід і країну від всіхляких шпигунських, підрихних та підонних розкладових ворожих зазіх. Окремі інститути й агенства, заангажовані найвищою кваліфікованим знавцям і спеціалістам, розслідують і студіюють мети і засоби таких зазіх, часто планованих на найдовшу мету, та знають коли, де і як їм протиставитися, їх викрити і ударити.

Цілком інша справа з нашою вільною громадою. Ми не тільки не маємо, бо не можемо мати спеціальних агенцій, які перед тими ворожими загрозами і небезпеками охороняли б, але не маємо навіть якогось осередку, в якому ці справи були б предметом кваліфікованих дослідів і студій. Іншими словами, для ворога ми з цілком "відкритим полем", на якому він може без будь-якої перешкоди і стриму владштовувати свої підрихні оргії, використовуючи наші слабості, в яких він перфектно орієнтується, підсудуючи нам всілякі "домашні задачі", на розв'язку яких ми витрачаємо багато енергії і часу, занедаючи і навіть забуваючи про ті наші завдання і обов'язки, що їх приділили нам сама незвідана доля нашого народу — допомагати йому в його змаганні до волі і незалежності.

Нічого дивного, що в такій ситуації ми часом попадаємо в екстремі, що також є в інтересі ворога, і або цілком легковажимо ворожі зазіх, або усіх наших суперників тавруємо "большевицькими агентами". Сумарично з того постає приєднання "каламутна вода", так потрібна нашому ворогові, щоб нас в такій чи іншій формі для себе унешкідлив.

З писань у совєтській пресі, як і з спостережень наших туристів в Україні та з принагідних завваг і тверджень наших дисидентів, включно з тими, що каруються в тюрмах і концтаборах, можна прийти до висновку, що найбільшою нашою загрозою для Москви є наша єдність, зокрема єдність нашої ді. З цього логічний висновок, що головним завданням зазіх "того третього", щоб нас унешкідливити, є розбивати нашу єдність, розсварювати, підсудувати нам всілякі кісткі незгоди і не тільки використовувати до цього кожну нашу слабкість та кожну — можна б сказати — принагідну нагоду, але й такі нагоди створювати.

Очевидно, що було б великою помилкою, якщо б ми попадали в екстремі та скрізь і всюди добували більшовицьких агентів. Це була б вода на ворожий млин, цього ворога бажас, чим він бажав би паралізувати нашу активність. Атлантийська хартія включас пересторогу, що найбільшою загрозою, якої ми повинні боїтися, є сама боязнь. З другого ж боку, ми не повинні попадати в другу екстремі та забувати і цілком легковажати ворожі інтриги серед нас. Тільки свідомість одного і другого допоможе нам успішно справлятися з нашими власними суперечностями та не тільки не припиняти, але постійно скріплювати, поширювати і розгортати нашу допомогу визвольним змаганням нашого народу, на одному з головних місць якої тепер стоїть справа оборони українських політ'язнів в совєтській тюрмі народів.

Позитивна зміна

Ще кілька місяців тому в обох Палатах Конгресу панувало безпечне для Америки та вільного світу переконання, що запропонований Більм Домом оборони бюджет надто високий та що його треба дуже зменшити, бо, мовляв, президент Форд і Пентагон перебільшують мілітарну безпеку для Заходу від комуністичного бльоку. І хоча деякі законодавці, наприклад, конгресмен Брок Адамс, голова Бюджетової комісії Палати Репрезентатів, ще далі твердять, що запропонований 113.3-бильйонний оборонний бюджет може і повинен бути зменшений на 7 бильйонів доларів, та виглядає, що в обох Палатах Конгресу наступила позитивна зміна в поглядах і тепер законодавці схильні погоджуватися із думками Білого Дому та Пентагону щодо оборонних потреб ЗСА.

Про таку зміну в поглядах законодавців свідчить факт, що кілька днів тому Сенатська бюджетова комісія проголосувала, щоб видати на оборонні цілі протягом наступного фінансового року становили 113 бильйонів доларів, а очолювана конгресменом Брокм Адамсом Бюджетова комісія Палати Репрезентатів схвалила 112 бильйонів доларів на військові потреби. Коментатори твердять, що хоча рішення цих двох бюджетових комісій є тентативні і можуть ще зайти деякі зміни щодо остаточних сум, то правдоподібно обидві Палати проголосують таку суму, яка буде близькою до тієї, яку запропонував Більм Дім. Твердження коментаторів базовані на тім, що власне ці дві комісії кілька місяців тому найбільше з усіх наполягали, щоб оборонний бюджет значно зменшити, але тепер проголосували порівняльно малі зменшення.

Що спричинило таку зміну в поглядах законодавців? Коментатори твердять, що цю зміну треба звідчувати Москві та американській публічній опінії. Своім беззастановним збільшенням витрат на розбудову нової зброї та взагалі на військові цілі Совєтський Союз переконує членів Конгресу, що президент Форд і Департамент оборони такі мають рацію, коли твердять, що якщо оборонний бюджет буде дуже зменшений, то Совєтський Союз може здобути військову перевагу та стати першою мілітарною потугою світу. Крім того, американський народ, який добре розуміє, що від оборонної спроможності ЗСА сьогодні залежить майже дельно бути чи не бути вільному світові, затривожився зміщенням військових сил Совєтського Союзу та подає за затривоження до відома своїх законодавців. В ЗСА публічна опінія, зокрема у виборчому році, має дуже великий вплив.

Треба надіятися, що американські законодавці і в майбутньому пам'ятимуть, що хоча Москва беззастановно говорить про потребу "міжнародної розрядки", то в дійсності не закинула плянів поширити свої впливи та комунізм на весь світ.

Ярослав Гаївас

ЧАС РОЗПЛАТИ НАСТАВ...

Колишня "королева мопі" не щадить світові сензацій. То страйки вибухають в різних галузях господарського життя, тривають довгими місяцями й паралізують країну, то інфляція доходить до 30% річно, то фунт стерлінгів, колись "монета мснет" спадає до ніким передбачуваного "дна" (ніщо два долари, а колись була п'ять!), то нарешті соціалістичний прем'єр-міністер Вілсон в розгари боротьби народу за підстави організації реєнгує, залишає свій пост же зовсім невідомому наступникові, а країну непередбачуваному розвиткові подій...

В новітній історії Європи і світу було багато "жоврих людей" — держав. Колись у світі був ним Китай, а в Європі була турецька імперія, ваймарська Німеччина, Еспанія, тепер той далеко не почесний, але добре заслужений титул переходить на Об'єднане Королівство Англії.

Як звичайно, сучасний стан Англії, як і стан кожного народу, є результатом довгих років, цілого ланцюга подій, тобто в основі результату постави і поступування власного суспільства і його провідних організацій, а навіть людей. В теперішньому випадку Англії, Вілсон є більше жертвою власних величезних і незрозумілих помилок, як будь-хто в будь-якому іншому випадку.

Англіська Лейбор партія має за собою велику традицію й глибокі коріння, її ідеологічна база — це високий ідеал соціалізму, рівності, справедливості, загальної добробуту, щастя кожної людини. Організаційна структура Лейбор партії унікальна, бо вона не має своєї організаційної низової системи, а править за неї професійні трейд-юніони. В цьому колись була сила Лейбор партії, бо завжди цю вона мала завжди безпосередній і дуже живий контакт з робітничством, та до деякої міри, з іншими елементами англійського суспільства, була виміна ідей між масами і проводом, був постійний доплив нових талантів, "свіжої крові". Але умови змінилися й те, що було підставою сили, стало джерелом великих клопотів. Зв'язаність партії з професіонами переросла в залежність цієї партії від професіонів. Інтереси поодиноких професіонів зараз більше притримували ніж інші.

Це було одною з причин, чому Лейбор партія губила розуміння загально-національних потреб і проблем, і чи при владі, чи як опозиція, наголошувала радше класові інтереси робітничства, частини народу, як цілого народу. Партійництво англійських соціалістів на чолі з Вілсоном прибирало не раз гротескові форми. Колись соціалісти були дуже заступниками Англії до Європейської Господарської Спільноти. Коли ж у виборах перемогли консервати-

сти й почали самі переводити приступлення Англії до цієї Спільноти, автор і "батько" цього проекту, Вілсон, виступив проти нього, що псєсноували тільки тим, що йсго переводять у життя йсго партійні противники. Ви-кликало це не лише велике здивування, але і замішання та деморалізацію серед англійського суспільства взагалі, а зокрема серед робітничства. Колись Вілсон за свого попереднього прем'єрства, щоб запобігти неполадкам на виробничому відтинку, висував потребу відповідного законодавчого урегулювання цих справ. Коли ж до влади прийшли консерватисти і їхній прем'єр Гіт перервав через парламент свій Індустріальний акт, який регулював промислові відносини в засіді по ліній, намісники передтим Вілсоном, Вілсон змінив фронт і виступив разом з професіонами проти акту. Дійшло до війнотворчої гострої боротьби, масових страйків, зривання прудукції, навіть саботажів. Заохочені соціалістами професіоні чи не перший раз в історії Англії закликали активний непослуж законів. Почалося в країні велике замішання, генеральний страйк вуглекопів зривав енергетичне постачання країни, серед змим не ставало отримання в шпиталях, школах, дитячих будинках, не гадуючи приватних домі. Промисл перейшов на триденний тиждень праці, господарка країни опинилася перед безвихіддям. Уряд Гіта улав, Індустріальний акт унезачежено, прийшли знов до влади соціалісти.

Опосні перемогою лейбористів, як заявив один з них, заповіли "пошкорова багатів". Забули вони, що соціалізм це не життя понад стан, не споживання плодів чужих рук, або життя коштом загальної національної субстанції, а справедливі заплата за чесну продукцію, це вирівнювання соціально-економічних нерівностей, це піднесення життєвого позем'ю цілого суспільства. Робітники, які давали за малу продукцію при владі консервативіст, зовсім не підтримували соціалістів на те, щоб тяжче працювати. Вимоги трейд-юніонів підвишок заплати ставали щораз більше нерациональними, експорт крчівних, наперед чужі, а опісля і власні капітали майносі тикали, бо ж, як відомо, капітали дуже чутливі й боязкі першими тикають зі загроженого корабля. Прийшлося урядові Лейбор партії затиснути пояс. Вілсон загрозив "іншою" мовою. Його виступи, заяви почали щораз більше звучати, як програма консерватів, накінець прийшло рішення, що першим завданням є оздоровити індустрію, тобто підняти її продуктивність, рентабельність, конкуренційну спроможність на світових ринках. Всетакі ліве крило партії це не здавалося. Воно дало вимагало "вдрити по багатій кишені", соціалізувати дальші ділянки гос-

подарського життя, хоч досвід показував, що це тільки збільшує власні кошти й зменшує продукцію. Накінець канцлер скарбу Дені Гіллі виказував, що коли прямо сконфіскувати всі річні заробітки понад десять тисяч доларів, то раптом дасть це вісімсот мільйонів доларів. А для державного бюджету це ніякий порятунок.

Прийшлося стосувати рецепти консервативістів. На шість мільярдів доларів об'єкти суспільні видатки на дальші роки, зредуковано на майже п'ять мільярдів суспільні забезпечення, мільярд доларів передано як безворотної допомоги приватній індустрії, яка без цього була б у калай — Амери-канський Канцлер, Амери-канська компанія, для підтримки егістенції, дістала від уряду Вілсона триста мільйонів доларів. На кінець цієї же самий Гіллі заповів, що податки зростатимуть далі. Сам же Вілсон заповів, що треба вимагати більше продукції, більше виробничої дисципліни, більшої відданості праці і зменшення апетитів на неоправдані підвишки.

Чи це було причиною уступлення Вілсона? Мабуть так, на всякий випадок, напевно одною з головних причин. Бо не лише для нього, але й для цілої політики Лейбор партії, час розплати настав... Бо життя і його законів не вдається перекочити навіть найгарнішими фразами. Правда, дехто припускає, що Вілсон поступив по взору німецького Брандта, який після уступлення з посту канцлера посвятився енергійній і далекоглядній політиці німецького соціалізму. Вілсон теж такі перспективи має, бо його вік (60 років), величезний досвід, динаміка і останню виявлену гучність давали б добрі перспективи саме в тому напрямку. А потреба на це велика.

Для інших країн і їхніх урядів це добра наука. Бо, на жаль, Англія не одиноким з такою господарською. Шоб далеко не йти, ЗСА на такому самому шляху. Жадоба надмірних зисків одних, прагнення тільки вигідного життя, других вимоги зростаючих заробітків при зменшеній видатності праці інших уже довели ряд міст до фактичного банкрутства, державний бюджет до фантасичного дефіциту, цілу країну до руйнувчої усіх інфляції. І коли не дати тому стриму, то репетиції англійського водевілю не минути... Тільки що в американському випадку наслідки були б трагічніші, бо "той третій", що стоїть з боку, тільки чекає на те. Агресивних намірів і охоти скопити у велику авантюру не бракує йому, треба тільки нагоди!

БАТЬКИ! Зв'яжіть замолду вайш дітей з найстаршою, найбільшою й найбагатшою українською національною установою поза межами батьківщини, якою є **будущність, в нашої громади Український Народний Союз, щоб заповісти їм країну і вільному світу нового світового члена!**

Марія Рамська

КИТАЙ РОЗКРИВАЄ ЗЛОЧИННІ КРЕМЛЯ

Китайська преса, а зокрема її орган, призначений для закордону "Пекін Рев'ю", не вгаває в намагання викривати московський "соціалізм", як замаскований російський імперіалізм. В найновішому числі "Пекін Рев'ю" з 5-го березня 1976 р. ч. 10, вміщені дві статті, де в одній атакується КПСС, як "буржуазна партія", а в другій дається образ совєтських концетраційних таборів, із окремою загальною про україніців, що в них каруються. Нижче наводимо уривки з обох статей:

"КПСС — фашистська партія"

В статті про КПСС коментатор агенції "Гейнгуа" показує московську збріханість у тому, що КПСС називає себе "партією всього народу", коли вона на ділі є організацією, що репрезентує диктатуру нової совєтської буржуазії. Коментатор пише:

"КПСС є нині інструментом, якого вживає група нових монополістично-капіталістичних бюрократів, шоб утвердити свою варварську фашистську диктатуру. Партія жорстоко переслідує всіх правдивих комуністів, що є вірні принципи марксизму — лєнінізму, за всякий вплив намагання вдержити справедливість".

"Незчисленні факти вказують на те, що фашистська влада, партія цілого народу і держави всього народу є брутальніша, чим гітлерівська. Широко розгалужена совєтська донощиця і шпигунська система є розбудована краще, ніж нацистська гестапо. Служба безпеки, SS та партійне сорєз д'elite. В Совєтському Союзі нині більш різномірний в'язниця, концетраційних таборів і "психіатричних шпиталів", ніж було в Німеччині під Гітлером. Вся балаканія про посилення "легальної системи", "правопорядку", "дисципліни" нагадує гітлерівську хвалю про відда-ти населення "правний" системи Третього Райху.

Нині в СССР тільки новобуржуазні пани мають волю робити, що хочуть, коли працюючи живуть під терором і в непевності, позбавлені будь-яких політичних прав".

"КПСС є нині інструментом, який уживає невеличка купка монополістично-бюрократичних капіталістів, щоб немилосердно експлуатувати працюючих. Монополія тієї клінки над засобами продукції, її контроль над цілою національною економікою і над виконанням, "планів", служать як засоби, шоб примусити робітників творити "надлишки продукції" для наживи бюрократичних монополістично-капіталістів".

Всі ці намагання партії є теж, на думку автора, — виявом московського імперіалізму, бо це уможливає партії її експансивні і агресивні заходи в гльо-

бальному масштабі для досягнення гегемонії світу.

"Совєтські концетраційні табори"

Другий автор подає на початку своєї статті, що за офіційними даними в СССР має існувати понад 250 концетраційних таборів. На основі, однак, інформації із неофіційних джерел можна мати певність, що в Совєтському Союзі є понад 1000 тих таборів. Автор пише:

"Колишні каторжники тих таборів свідчать, що люди попадають у ці табори за найменший вияв поглядів, суперечних із офіційними поглядами, за вияв невдоволення у зв'язку з таким чи іншим розпорядженням влади, критицизму теперішнього державного ладу, або соціальної системи. Асистент-професор Київського університету був засуджений на багато літ ув'язнення за те, що ніс під час паради плякат "Со-ром проводів КПСС!"

"Переслідування людей неросійської національності є особливо жорстоке. Звідомих показують, що в'язнів неросійської національності тримають у дельних полозах Сибіру, де їм забороняється вживати рідну мову, коли вони звертаються до представників влади, кореспондують із родиною, або навіть зустрічаються з членами своєї родини. Ступаючи слідом за старих царів, нові царі Кремля пропують великоросійський пошівізм. Три жінки в'язні в Україні" вийшли в травні 1973 року до Об'єднаних Націй.

В тому листі вони подають до відомо, що совєтська влада започаткувала в 1972 р. "нову хвилю репресій в Україні". Вони пишуть: "нає переслідують і насло ув'язнено тільки тому, що ми, як українці, боремось за вдержити і розвиток української мови і культури в Україні". Західна преса інформувала, що число т.з. українських націоналістів, арештованих у 1972 році було рніше, ніж попереднього року".

"В 1969 р. брєжнєвська кліка видала "кодекс виправного труду", в якому сказано, що "покарання не має спричинювати фізичних терпін, або приниження людської гідності". В дійсності однак стосуються в таборах засоби фізичних і ментальних тортур, які годі описати. Через табори проходить безперервна хвиля людських істот, мільйонів їх. Це є результатом планової каральної політики, випрацьованої експертами з цілізмом, гідним експертів концетраційних таборів III-го Райху".

"Є чотири категорії "по-правних таборів праці": звичайні, інтенсивні (важкі), суворого режиму і спеціального режиму. Кожний табір є обгороджений кільчастим дротом, насиченим (Закінчення на стор. 4-й)

З НАШИХ ВУДНІВ

"Плющики"

Якось так склалося, що досі я не мав щастя зустріти чи пізнати особисто наших гостей з України, Леоніда і Татяну Плющів, а навіть не бачив їх на телевізії, на 5-й сітці, або, як хогете, — "каналі". Вийш, бачите, така колізія, що того самого дня, 21-го березня, — у перший день весни, — коли громада вітала дорогих земляків на летовищі Дж. Ф. Кеннеді, ми з колегою — письменником Іваном Смолиєм, ешановували світлу пам'ять покійного друга, Миколи Понеділа, в столиці редактора Івана Дурбака — в місті, Трой, Н. Я.

Подібна, а то і гірша колізія вийшла 23-го березня ч. р., коли представники громадянства і преси мали нагоду вітати Л. і Т. Плющів на товариській зустрічі в Українському Інституті в Америці в Нью Йорку. Ці писарки такої щасливої нагоди не мав: відай, організатори зустрісті не заратували його ані до громадства, ані до преси, та й не запитали до Інституту. Виглядає так, що нас, гумористів чи фелетоністів, не беруть люди серйозно і до афер поважнішого характеру — не допускають. Ну, може і мають рацію.

Надобавок біди — лиза не пощастило мені позути Леоніда Плюща і на есенародній маніфестації в Мангеттен Сентер, 27-го березня, бо в той самий день я мчав суперджетом до далекого Едмонтону, шоб і там узяти участь в шанувальній пам'яті незабутнього друга Миколи... Так, як досі справи стоять, я знаю рідних земляків тільки з фотографій у "Свободі", раз крає, раз гірше, але слава нашим редакторам і за те: Натомість краще мені поведло з синками Л. і Т. Плющів, Дмитриком і Лєсиком, що їх я дозволив собі тут назвати "Плющиками", — сказавши по-Варшавськи. Та й то побачив із припадом, на 2-й Евею, коли злочин в товаристві студента А. Каратницького відідували наше "дівтаєнко", оглядали книгарні та інші установи, а навіть порожню, поки-що, площу під будовою нової церкви св. Юра.

Слава Богу, що це вже такі злочини, а не малі діти і пані Маруся Промірецько з Комітету Оборони Політ'язнів не мусит сидіти коло них за "бейбі-ситера" та й сокоити, шоб із туди то не екрав. Скажемо тут п. Каратницький, що злочини серйозні, всім дуже цікавляться, а найбільше дивує їх те, що в Метрополії світу так багато людей говорять по-українськи! Менший, Лєсик, те вже страшний "Юні", бо припинили собі до джінсів тризубець. Я навіть не дуже здивувався б, якби вони вибратились в оне неділю, 4-го квітня, до українського кіна на "Марічку", з якимись юними сумішками й ласгунками.

І кер

Степан Федорівський

У МАНДРАХ ПО СЛОВАЧИНІ

(Розділ з підготовленої до друку книжки "У смертельному колі")

IV

Капітан ретельно обмацав усі шви, мацнув по пояс і натрапив на щось тверде. Скопив із стола Наумову Бритву, і різнув нею до пояса і витяг полотняну стрічку. Його очі аж зайскрились, коли він різнув по полотняній стрічці і звідтам щось блиснуло. Капітан витягнув з стрічки золоту царську "десятирублівку", і потім третячими руками вирівав другу, третю, четверту... Вирізав і складав на стіл. Монет було десять. Сто золотих царських карбованців. Капітанові очі світили зловісному радістю. Він здається, навіть забув про Наума, і той стояв перед столом, схрестивши руки на соромитному місці. Капітан

ня слідів скатованих жертв. Наумові надії на життя почали танути, як віск над полум'ям. Кожна частина його тіла змертвіла. З голови наче все вийшло. Він уже був готовий у ту подорож, звідки немає вороття.

— Так це такий Анджельо Пікуль? — запитав і засміявся, як божевільний, аж на його очах виступили слюзи. А Наум мовчав, але чітко відповів: "Я ніяк".

— Отже, ти мусиш сказати про себе всю правду і признатися, що ти шпигун. — Ні, я ніякий шпигун, — мов спорохнені промовів Наум. — Я з Ужгороду. Громадянин Чехо-Словацької Республіки.

— Ужгород належить Радянському Союзу. Це — раз, Ти — міжнародний шпигун. Це — два. Кого ти хочеш дурити? Думаш, полав у руки дурня, який нічого не розуміє. Я кризь твій череп бачу всі твої думки.

— Для чого тоді питає мене і вимагає признання?

— Залиши свою філософію. Будемо говорити кон-кретно. Ти кажеш, що є

мешканець Ужгорода. Так чи ні?

— Так! — ствердив Наум.

— Добре. Скажи, де ти жив в Ужгороді? Наум задумався. Він ніколи не був в Ужгороді. Знає про те місто з елементарної географії. А що, як цей смертовець був там і знає те місто. "Значить, я засипався", подумав Наум, але чітко відповів: "Я ніяк".

— Отже, ти мусиш сказати про себе всю правду і признатися, що ти шпигун. — Ні, я ніякий шпигун, — мов спорохнені промовів Наум. — Я з Ужгороду. Громадянин Чехо-Словацької Республіки.

— Ужгород належить Радянському Союзу. Це — раз, Ти — міжнародний шпигун. Це — два. Кого ти хочеш дурити? Думаш, полав у руки дурня, який нічого не розуміє. Я кризь твій череп бачу всі твої думки.

— Для чого тоді питає мене і вимагає признання?

— Залиши свою філософію. Будемо говорити конкретно. Ти кажеш, що є мешканець Ужгорода. Так чи ні?

І кер

Увага! ГЕМОТЕД й ОКОЛИЦЯ! Увага!
Український Оперний Ансамбль Нью-Йорку, після повного успіху в Нью-Йорку й інших містах, виконає комічну оперету на 3 дії зі співаками

НАТАЛКА ПОЛТАВКА
І. Котляревський — Музика М. Лисенка

Неділя, 11 квітня 1976 року
год. 4 по пол.

АВДИТОРІЯ УКР. КАТ. ЦЕРКВИ СВ. ВОЛОДИМИРА
при 1500 Avenue, Hempstead, N.Y.

Участь беруть оперні співаки і драматичні актори.
Виконавці: Наталка — Т. Лихоліз; Терпеліха — Г. Андреев; Вибірний — Леа Рейнгард; Вольний — М. Яблоноский; Петро — Е. Каміський; Микола — Р. Кизик.

Музичний керівник — проф. А. Верник; режисер — Т. Федорович; сценічне оформлення — М. Яблоноский. Хор оперного ансамблю.

Річ діється на Полтавщині.
Передпродаж квитків — в крамниці „Калина“ і при касі театру від год. 2-ої.

„Публіка часто переривала гучними оплесками та танцювту гру акторів, співаків, яких обдаровано коштовними квітв“ („Свобода“, 12 жовтня 1970 р.).

„ТІЛЬКИ У ВІЛЬНІЙ“...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

СССР щоб він придержувався як перекладач під час договорів.

Раніше того дня, Леонід Плющ і його дружина Татьяна брали участь в полуденку, алаштованому конгресом Кристофером Даддом, членом Підкомісії юридичної комісії Палати Репрезентів для справ імміграції, та іншими членами Конгресу. Присутніми були також Марко Паринник, офіційний перекладач для Л. і Т. Плющів під час їхніх відвідан ЗСА і Канади, та Богдан Маслянка, представник Комітету Оборони Валентина Мороза у Вашингтоні. М. Парин-

ковці брати активну участь в обороні людських прав в СССР писанням листів до советських науковців, в яких порушували б питання зловживання психіатрією. Також закликав науковців ЗСА запізнатися із советськими психіатричними підручниками і методами та вимагати, щоб советські власті оприлюднювали висліди психіатричних бадань, проведених над дисидентами.

Леонід Плющ зазначив, що советські науковці дуже чули на оцінку їхньої праці закордонними науковцями.

Відвідини Вашингтону, Д. К. Плющами були фільмовані телевізійною станцією „Паблік Бродкестінг Сервіс“ із Рочестеру, Н.І. Фільм буде використаний під час 30-хвилинної документальної програми про українських політичних в'язнів, яка буде передавана по цілій Америці. Продюцентом цієї програми буде Комітет Оборони Валентина Мороза у Вашингтоні, заявив його речник.

Перед самотійною...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

ворити про вплив, а не про наслідкування.

Хоч на виставці можна побачити головні олії, але перше, з чим ми зустрілися, як що йдеться про творчість Любо Мазар — це її рисунки і графічні твори.

У 1974 р. Люба Мазар закінчила Пратт Інститут в Брукліні, спеціалізуючись у рекламі — графічному оформленні видавництва тощо. На закінчення своїх студій, як дипломову працю Люба Мазар повинна була написати і оформити книжку. І дійсно, написала вона тоді казку — оповідання Кангару-Поритко і то у двох мовах, українській і англійській. Не тільки написала, але зілюструвала, оформила і видала. Зміст книжки відбиває її світогляд, на який мав вплив „пластовий стиль життя“.

Але її ілюстрації та гра-

фічне оформлення сторінок найдемо в „Юнаку“ і в „Нашому Житті“ а теж у різних афішах, брошурах і каталогах (для Гарварду) та інших. Видавництво Тараса Барана в Канаді видало і приготувало дальші видання і карток з побажаннями на дівчачий вечір, весілля, свята. Ціregarні її запрошення на весілля, оголошення, заставки.

Треба підкреслити, що хоч Люба Мазар родилася і росла поза межами Батьківщини, у неї виробилося почуття стилю і замишування до українського фольклору. Наприклад, на запрошеннях на весілля вона зуміла представити деякі обрядові сцени, які вимагали напевно не тільки студій, але теж вичуття стилю.

Уліана Любівич

ДЕТРОЙТСЬКІ ДНІ ФКУ

Детройт, Міч. — Фонд Катедри Українознавства при Гарвардському університеті інформує, що тут в суботу, 8-го травня ц. р. Фонд Катедри Українознавства при співучасті Товариства Українських Градуантів, Товариства Українських Інженерів та Українського Лікарського Товариства, алаштовують в залі церкви св. Йосафата при Ріан ровд біля 11-оїми-лі у Ворен, Міч. Детройтські Дні ФКУ. Того ж дня о год. 2-й по полудні відбудеться зустріч українських науковців Гарвардського університету з українським громадянством. О год. 6:30 вечором відбудеться Гарвардський Вечір в залах Сомерсет Інн (Big River ровд на захід від 1-75, Трой, Міч.). Додаткові інформації можна одержати по телефонування на число (313) 268-3046.

ОМУА

Об'єднання Мистців України в Америці

запрошує Громадянство на

ВІДКРИТТЯ ВИСТАВКИ ОБРАЗІВ ІРИНИ ЛИПШИН-МАСНОЇ

що відбудеться в неділю, 11-го квітня, о год. 1-їй по пол. у Галерії ОМУА, при 149 Друга Авеню у Нью-Йорку.

Виставка потриває до 18-го квітня, включно, і буде відкрита в будні від год. 6-8 веч. та суботи і неділі від год. 1-8 веч.

Управа

УКРАЇНСЬКА ВІЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК У США

Пленарна Наукова Конференція

ДОВОДИ:

Проф. ВАСИЛЬ ОМЕЛЬЧЕНКО — Відкриття Конференції.
Проф. ОМЕЛІАН ПІЩАК (Директор Українського наукового Інституту Гарвардського університету): „Прологом до української інтелектуальної історії XIX століття“.

Конференція відбудеться

в суботу, 10 квітня 1976 року

о 3-їй год. по пол., в БУДИНКУ АКАДЕМІЇ 206 Вест 100-та вул., Нью-Йорк, Н. І.

Лісові Мавки

мають шану запросити Вас на

ВИСТАВКУ СУЧАСНИХ УКРАЇНСЬКИХ МИСТЦІВ

яка відбудуватиметься

протягом квітня, від 4-18 ц. р.

при УКРАЇНСЬКОМУ ІНСТИТУТІ АМЕРИКИ

2 Схід 78-та вул. в Нью-Йорку, Н. І.

Відкриття — неділя, 4 квітня, о год. 5-їй по пол. Година — від 2-8 веч., крім понеділка.

SHIPKA TRAVEL AGENCY, INC.

1976 Р. ТУРИ В УКРАЇНУ

ПІД НАШИМ ПРОВОДОМ З ЗСА

Весна в Україні

14 днів — \$992.00 з Нью-Йорку
27-го травня — 10-го червня
Львів (4) — Тернопіль (4) — Київ-Київ (3) — Москва (1).

Літо в Україні

14 днів — \$1,097.00 з Нью-Йорку
24-го червня — 8-го липня
Львів (4) — Тернопіль (3) — Київ-Київ (4) — Москва (1).

Осінь в Україні

14 днів — \$992.00 з Нью-Йорку
9-го вересня — 23-го вересня
Львів (4) — Тернопіль (4) — Київ-Київ (3) — Москва (1).

Ціна включає летунський переїзд джетом, економічна класа з Нью-Йорку. • Першокласні готелі — дві особи до кімнати, три рази денно харч, включаючи прощально-уточний обід. • Звіджування, включаючи Київ. • ОБСЛУГА ПРОВІДНИКІВ З ЗСА.

Відвідини інших „відкритих“ міст України є можливими за окремою доплатою та мусять бути узгоджені з Інтуристом. Також за додатковою оплатою можна звідити інші міста Європи.

ПІШІТЬ АБО ТЕЛЕФОНУЙТЕ ЗА ДАЛЬШИМИ ІНФОРМАЦІЯМИ ДО:

Mrs. Helen Mural Shipka or Walter Shipka

Shipka Travel Agency, Inc.

5434 State Road — Cleveland, Ohio 44134

Phone: (216) 351-1700

ОБ'ЄДНАННЯ УКРАЇНСЬКИХ ПИСЬМЕННИКІВ „СЛОВО“

— влаштовує —

ВЕЧІР НА ПОШАНУ

БОГДАНА КРАВЦЕВА

ВЕЧІР З МИСТЕЦЬКОЮ ПРОГРАМОЮ

— відбудеться —

в суботу, 8 травня 1976 року

о год. 5-їй по пол. в залі

УКРАЇНСЬКОГО ІНСТИТУТУ АМЕРИКИ

в НЬО-Йорку (2 East 9th Street)

Запрошуємо до участі все Українське Громадянство.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ

УКРАЇНСЬКОГО МУЗИЧНОГО ФУНДАЦІЇ

Інформація про цю неприбуткову інституцію в системі Ради в Справах Культурного Співтовариства Вільних Українців дає

д-р В. Каранович — тел. (201) 375-5689

Dr. B. Karanowicz 174 Stuyvesant Ave., Newark, N.J. 07108

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСОЮЗУ!

ДЖЕРЗІ СІТІ й ОКОЛИЦЯ!

• Хотите грати на бандурі?
• Або — Хотите співати при акомпаньяменті бандур?

Вступайте до ОРКЕСТРИ

БАНДУРИСТІВ і ХОРУ

УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ДОМУ

в ДЖЕРЗІ СІТІ, Н. Дж.

Дирігент — РОМАН ЛЕВІЦЬКИЙ

Лекції — в четвертий — год. 7-ма веч.

UKRAINIAN COMMUNITY CENTER

90-96 Fleet Street, Jersey City, N.J.

Тел.: 656-7155, по 7-їй год. веч.

ЗАПРОШУЄМО ТАКОЖ ПОЗАМІСЦЕВИХ!

ЗАУПОКІНІ СВЯТІ ЛІТУРГІЇ

за спокій і вічну радість душ померлих членів

Фонду Катедри Українознавства.

Випр. о. Петро Огірко, Велимиодостийний Член ФКУ, відслужить восьму Заупокійну Святю Літургію в п'ятницю, 9 квітня 1976 року, о год. 8-їй ранком, в УКЦеркві Царя Христа, в Вестоні, Масс., за Б. П.:

ЕВСТАХІЯ БЕХМЕТОКА АНТОНА КРЕМЕНУ
ПЕТРА ПРИХОДЬКА ТИХОНА ТЕЩУКА
ІРОСЛАВА ГАНКЕВИЧА ЛЕЗА ЦИКОРА
РОМАНА КУЗІВА ВОЛОДИМИРА
ОСИПА ГРИНІКА ЮРКОВСЬКОГО
РОМАНА ЯШКІВА

Наступне Заупокійне Богослуження відправить о. П. Огірко 14 травня ц. р.

Випр. о. монс. Петро Мельничук, духовний опікун і Менастер ФКУ, відслужить п'ятнадцяту Заупокійну Святю Літургію в неділю, 11 квітня 1976 року, о год. 10-їй ранком, в УКЦеркві св. Миколая, в Балтиморі, Мд., за Б. П.:

ЛЕВА ВОЙЧАКА АННУ КЛИМ
МАРІЮ ПЕТРЕНКО ДАНИЛА
ВОГДАНА МОРОЗА СЕЛІНСЬКОГО
РОМАНА ПІХОВИЧА ІВАНА ІВАНЮКА
СОФІЮ ГАЛУШКУ ВОЛОДИМИРА
ЮРІЯ М. ПРОКТОРА ЮРКОВСЬКОГО

Наступне Заупокійне Богослуження відправить о. монс. П. Мельничук 9 травня ц. р.

Випр. о. Андрій Назаревич, Велимиодостийний Член ФКУ, відслужить третю Заупокійну Святю Літургію в неділю, 11 квітня 1976 року, о год. 8-їй ранком, в УКЦеркві Покрова Божої Матері у Вільмингтоні, Конн., за Б. П.:

ВОЛОДИМИРА МІКОЛУ
СТРІЛЕЦЬКОГО ЗАХАРІЯСЕВИЧА
ТАДЕЯ ЗАЛЕСЬКОГО ЯКОВА ПИНДИКА
ТЕОДОРА СИЛЬВЕСТРА
НАКОНЕЧНОГО ПРОЦЬКОВА
ВОЛОДИМИРА КІЛСА СОФІЮ РАСТАВЕЦЬКУ
ОСИПА ГРИНЮКА ВОЛОДИМИРА
ЮРКОВСЬКОГО

Наступне Заупокійне Богослуження відправить о. А. Назаревич 10 жовтня ц. р.

Ділимося сумною вісткою з Родиною і Приятелями, що 28-го березня 1976 р. відійшла у Вічність наша Найдорожча ДРУЖИНА, МАМА і БАБУНЯ

Б. Л. П.

МИРОСЛАВА з КЛАПОУЩАКІВ

ВОВКОДАВ

проживав 63 роки.

ПАНАХИДА — в четвер, 1-го квітня ц. р. о год. 7:30 вечора в похоронному заведенні Thomas M. Quinn, 35-20 Broadway, Long Island City, N.Y.

ПОХОРОН — в п'ятницю, 2-го квітня 1976 р. о год. 11:30 ранку на українському православному цвинтарі в С. Ванді Брук, Н. Дж.

Горем прибігні:

муж — МИХАЙЛО
донька — МАРТА НАВРОЦЬКА з мужем РОМАНОМ
внучка — АННА
сестра — ОЛЬГА ГРАБ з мужем РОМАНОМ
сестринки — РОМАН і ЮРІЙ з родинами та ближача і дальша Родина в Україні і на еміграції

1-й ВІДІЛІ УКРАЇНСЬКОГО ЗОЛОТОГО ХРЕСТА ім. О. ТЕПЛИ

і 10-й ВІДІЛІ ОРГАНІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОГО ВІДРОДЖЕННЯ УКРАЇНИ

власнують публічну ДОВОДИ

ВІЩЕПРЕЗИДЕНТА „СМОЛСКИН-У“

О. Зінкевича

на тему

ВІД САМВІДАВУ ДО ПІДПІЛЛЯ

В УКРАЇНІ

Після доповіді — запити і дискусія

Доповідь відбудеться

в суботу, 3-го квітня 1976 р., о год. 6-їй веч.

в УКРАЇНСЬКОМУ НАРОДНОМУ ДОМІ в НЬО-Йорку, Н. І.

(140-142, 2-га Авеню, зал ч. 22)

До численної участі запрошують —

УПРАВИ ОБИДВОХ ОРГАНІЗАЦІЙ

Політичний панель в Йонкерсі

Йонкерс, Н. П. — Заходи Управи 11-го Відділу ОО-ЧСУ тут в суботу, 10-го квітня ц. р. о год. 7-й вечором в приміщенні Українського Народного Дому при 301 Палісейд евеню, відбудеться політичний панель на тему: „Міжнародний обрій та українські справи“. З доповідями на панелі виступлять:

мр В. Микіла — „Аналіз результатів ХХУ з'їзду КП-СС“, ред. В. Левенев — „Потреба всеукраїнської єдності та можливості консолідації українських політичних партій“ і д-р В. Савчук — „Українська політична думка серед нескорених в Україні“. Після доповідей — запити і дискусія.

КИТАЙ РОЗКРИВАЄ...

(Закінчення зі стор. 2-ої).

електричним струмом, бари-кадами і вежами для вар-таків. В'язням стрижуть насильно волосся і вони мусять носити в'язничні уні-форми. В'язні, заключені у „ложах спеціального ре-жиму, мають витиснені чи-сла на одязі, з отже вистав-лені на пониження по-добі до того, якого зазна-вали жиди під Гітлером. На-слідують володарі Кремля Гітлера і в тому, що держать в'язнів у постійному голо-ді“.

„Десять політичних в'яз-нів писали у листі до Між-народного Червоного Хрес-та: „Всі засоби у таборів є спрямовані до того, щоб зламати нашу волю і при-мусити нас заламатися. Ци-лий таборний естабліш-мент має на меті перетвори-ти людину у залаяну, слу-жбову тварину. З ким те не вдається вчинити, той буде приречений до покарання у спеціальних ізольованих ка-мерах, де в'язень може бу-ти закутий у кайдани, вдягнений у приборкуваль-ну сорочку для божевіль-них, а його понок буде змен-шений до мінімуму. В'язні, які вийдуть живими з такої камери, заточуються як за-паморочені“.

„Таборова влада заохочує сторожу вживати варварсь-кі методи, як пускати со-бак на в'язнів, кидати їм роздягачів до нага і об-шукувати їх на морозі, на снігу, коли температура 30-40 градусів нижче зера. Сто-

рож дістає два тижні від-пустки, коли в'є в'язні, що намагалися втекти з табору. Забір на острові Врангеля з правдивим на-цистським винищувальним табором; там переводяться різні експерименти на в'яз-нях, подібні до тих, що їх робили нацисти на жидях“.

„Ті жорстокі тортури і масакри не змогли залама-ти людей і примусити їх пе-рестати протиставитися со-вєтським заходам. Політи-чні в'язні в концентрацій-них таборах відважуються на різні форми опору, як від-мова виходити на працю, голодування та бунти, і в той спосіб виявляють правдиве обличчя совєтського фашис-тського режиму“.

„Голодовий страйк мав місце в таборах Мордовії і Перми у грудні 1973 року, а відтак від квітня до серп-ня 1974 р. В'язні в Казах-стані відмовилися вийти на працю влітку 1969 р., вима-гаючи покращання умов утримання в таборі. У від-повідь на той страйк совєт-ська влада післала військо, яке відкрило вогонь по 6.000 в'язнів. Коли в'язні в таборі Потьма збунтувалися у 1970 р. на знак протесту проти переслідування в'яз-нів, кагебісти розправи-лися криваво з ними. Рад-ше ніж піддатися, понад 50 в'язнів боролися до остан-нього і загинули“.

„Українець-юрист, якого заслали до опозиції проти

великоросійського шовініз-му, практикованого новими російськими царями, зая-вив: „Чим довше я терплю тут, тим краще переко-нуюсь, що я на правому шля-ху“. Вірменський інженер з табору в Пермі сказав: „Ми знаємо, що нас жде. Але не-має свободи без жертв. Ми можемо бути знищені, але ми ніколи не піддамося. Будемо битися до остаточ-ної перемоги. На це присяга-ємо“. А комуніст висловив-ся так: „Я був, є і буду ко-муністом. Моя любов ідеа-лі комунізму зробила з ме-не оскорженого. Але хоч би мене давали під суд десять разів, я буду боронити мої комуністичні ідеали так довго, як довго стане мені сил“.

Автор закінчує статтю надією, що режим, побудо-ваний на такому нелюдсь-кому терорі, довго не вдер-житься. Хотілося б, щоб його надії здійснилися.

СВІДОКА, 10-го КВІТНЯ 1976 р.

ДЖЕРЗІ СІТІ, Н. Дж. Місяч-ні збори В-ва св. Ів. Хрес-тітеля 270 Вїдд. та збиран-ня чл. вкладок відбуваю-ться кожну суботу в місці від год. 7:30 до 8:30 веч. в УНДомі. Проситися чл. прийти та вирішити свої загалогості. — Анна Струк, предс., П. Поїк, фін. секр.

М. РІФКІН, президент давньої довіреної фірми

Globe Parcel Service, Inc.

офіційно поїдмольє своїх численних клієнтів, які виславляють

ПАЧКИ-ДАРУНКИ

з оплатеним митом кривним

в СССР

що надалі продовжує висилку, як це було через останніх 45 років.

• Кожна пачка є забезпечена.

• Відборець нічого не доплачує.

• Виславляють пачку-дарунок — це найкращий спосіб принести своїм кривним радість на Великдень.

• Пачки приймають наступні бюро і віддани:

GLOBE PARCEL SERVICE, INC.

723 Walnut Street, Philadelphia, Pa. 19106

Tel.: (215) 925-3455

New York Central Office:

240 Fifth Avenue, New York, N.Y. 10001

Tel.: (212) 725-2449

BALTIMORE, Md. 21224

3206 Eastern Avenue

(301) 21-2374

SOUTH BOSTON, Mass. 02127

390 West Broadway

(617) 268-8764

CHICAGO, Ill. 60622

2242 West Chicago Avenue

(312) 235-7788

CLEVELAND, Ohio 44119

877 East 185th Street

(216) 486-1836

DETROIT, Mich. 48210

6720 Michigan Avenue

(313) 894-5350

ELIZABETH, N.J. 07201

956 A Elizabeth Avenue

(201) 354-7608

HAMTRAMCK, Mich. 48212

11415 Jos Campau Avenue

(313) 365-6350

HARTFORD, Conn. 06106

466 Park Street

(203) 232-1716

LOS ANGELES, Calif. 90026

2841 Sunset Blvd.

(213) 413-0177

MIAMI, Florida 33138

7612 N.E. 2nd Avenue

(305) 757-6704

MINNEAPOLIS, Minn. 55418

2422 Central Avenue N.E.

(612) 788-2545

NEW BRITAIN, Conn. 06052

97 Shuttle Meadow Avenue

(203) 224-0829

NEW YORK, N.Y. 10001

49 West 29th Street

(212) 689-2710

NEW YORK, N.Y. 10003

101 First Avenue

(212) OR 4-3930

OMAHA, Nebr. 68107

5524 S. 32 Street

(402) 731-8577

CLEVELAND, Ohio 44134

5432 State Rd.

(216) 749-3033

PHILADELPHIA, Pa. 19123

1013 N. Marshall Street

(215) 925-8878

PITTSBURGH, Pa. 15222

346 Third Avenue

(412) 471-3712

ROCHESTER, N.Y. 14621

681-683 Hudson Avenue

(716) 544-2151

SAN FRANCISCO, Calif. 94122

1236 Ninth Avenue

(415) 564-7981

SEATTLE, Wash. 98125

11551 6th Place N.E.

(206) EM 3-5556

SOUTH RIVER, N.J. 08882

168 Whitehead Avenue

(201) 257-2113

VINELAND, N.J. 08360

Parish Hall, West Landis Ave.

(609) 696-9796

WORCESTER, Mass. 01604

82 Harrison Street

(617) 798-3347

YONKERS, N.Y. 10705

467 1/2 South Broadway

(914) 969-2564

BROOKLYN, N.Y. 11222

72 Nassau Avenue

(212) 389-6747

WHEAT RIDGE, Colo. 80033

4330 Quay Street

(303) 422-4330

SYRACUSE, N.Y. 13204

318 S. Wilbur Avenue

(315) 476-6958

ЗБОРИ

ВІДДІЛІВ УНС

П'ЯТНИЦЯ,

9-го КВІТНЯ 1976 р.

НЮАРК-ІРВІНГТОН, Н. Дж.

Місячні збори Т-ва Запор.

Січ 371 Вїдд. о год. 7 веч.

в залі УНДому в Ірвінгтоні.

Просимо чл. вирішити за-галогості. — Стефанія

Стєдів, гол., В. Шпірка, зас.

гол., Леся Назарук, кас., Ю.

Варанок, фін. секр.

СВІДОКА, 10-го КВІТНЯ 1976 р.

ДЖЕРЗІ СІТІ, Н. Дж. Місяч-

ні збори В-ва св. Ів. Хрес-

тітеля 270 Вїдд. та збиран-

ня чл. вкладок відбуваю-

ться кожну суботу в місці від год. 7:30 до 8:30

веч. в УНДомі. Проситися чл. прийти та вирішити свої загалогості. — Анна

Струк, предс., П. Поїк, фін. секр.

REAL ESTATE

НА ПРОДАЖ

НОВИЙ ДІМ З ГОРОДОМ

6 кімнат, велика ливниця з окремим входом, трьома великими вікнами і гаражем, при дорозі 44, біля „Союзівки“.

Офери виносити через: Корн.

„Золота Осня“; Проспект Н.

Н. 708, Андриш Тіп; R.R. 1.

Z.O. 22, Kerkhonsen, N.Y. 12446

Tel.: (914) 626-7315

Lake homes and cottages.

Campsites, campgrounds, in-

dustrial sites, retail business,

cash crop, dairy, beef, hobby

farms vineyards, acreage. Free

brochures.

Makira

Real Estate, Inc.

4 West Steuben Street

BATH, N.Y. 14810

(607) 776-2468 or

(607) 776-2386

Yonkers & Vicinity

КОРИСТАЙТЕСЯ ПОСЛУ-

ГАМИ УКРАЇНСЬКОЇ

АГЕНЦІЇ

PRESKO REAL ESTATE

189 Roberts Avenue

Yonkers, N.Y. 10703

(914) 968-7610

COMPLETE REAL

ESTATE SERVICE

Sales, renting, managing,

appraisal, Income Tax.

ХОЧЕТЕ ПРОДАТИ

АБО КУПИТИ

БУДИНОК, БІЗНЕС, ЗЕМЛЮ

звертайтеся до

УКРАЇНСЬКОЇ ФІРМИ

GEMINI REAL ESTATE CO.

88 — Second Avenue

New York, N.Y. Tel.: 477-8400

ПРОДАЮ

ОДНОКОРИННИЙ

ДІМ

В дуже добром стані, як

новий, в С. Ванд Врукі.

Н. Дж., недалеко україн-

ської Церкви - Пам'ятника.

Ціна приступна. За інфор-

мацією дзвонити веч:

Tel.: 432-9657

FARMS & CO. HOMES

НАЙКРАЩІ

ПОСІДОСТІ

ВСІХ РОДІВ

KOPP OF KERHONKSON, NY

(914) 626-7500

ДІМ НА ПРОВІНЦІЇ

2 спальні, камінок, гараж на 2 авта, 3 акри озера, 13.7 акр.

Низький податок. \$39,900.00.

KOPP OF KERHONKSON, NY

Dial: (914) 626-7500

ESTHETIC COUNTRY

LIVING

3 bdrm rustic home, huge liv-

ing room, fireplace, magnificent

esthetics kitchen, 3 rolling acres

with view, pond, guest cottage.

Walk to Sooyzavka, \$78,000.

KOPP OF KERHONKSON, NY

Dial: (914) 626-7500

ДО ВИНАЙМУ

Apartment for rent

SUNNY.

5-ROOM APARTMENT

for rent in Greenpoint, Brook-

lyn. 2-family house.

\$150.00/month.

Call (212) 383-8947

weekends or after 10 p.m.

на Шашкевича в Гейтсвуді.

До винайму в Ірвінгтоні

5½ кімнати

Гаряча вода, опріщення.

Дзвонити після 6 год. веч.

(201) 399-1793

До винайму в Glendale, N.Y.

5 МОДЕРНИХ КІМНАТ

На 2-му поверсі, в новому бу-

динку, окремий вхід. За до-

кладними інформаціями тел.:

(212) 497-5885

FARKA Company

48 East 7th St.

Tel. GE 8-5556, New York, 10003

НОВІ ПЛАТІВКИ, НОВІ

КНИЖКИ, МІСЦІВІ

ПОДАРОК одержите в April.

TYPEWRITERS

Ukrainian, English and

other languages. New &

rebuilt, sold & bought,

repaired and rented.

All Office machines,

equipment & furniture.

ALL LANGUAGE CO.

119 W. 23rd Street

(8th & 7th Ave.)